

Ruth Podgornik Reš

Cvetoče veselje

na okenskih policah

Družina
2010

Vsebina

Slovenska okna	7
Preplet starega z novim	13
Od košev cvetja do minimalistične elegance	19
Moje najljubše okno	27
Skozi letne čase	35
Lončki	43
Korita	53
Tehnična plat sajenja	59
Načrtovanje	63
Rože za dušo	65
Drugače kot lani!	67
Barva »obleke« našega doma	69
Kako pa je s časom za oskrbo?	73
Na sončni strani hiše	77
Senčni koticiki	81
Magneti za škodljivce	87
Ne zdržijo do jeseni!	89
Prostorske omejitve	93
Rastline tretje dimenzije	95
Razkošno razkošje	99
Za pridne roke	103
Simetrično ali nesimetrično, to je zdaj vprašanje	107
Skladnost zasaditev	115
Drevesa na okenski polici	123
Pika na i	125
Poskrbimo za varnost	131
Za cvetoč vsakdanjik	141
O, ti škodljivci!	147
Za drugo leto in prihodnje rodove ...	151

Uvodne misli

Knjiga, ki jo držite v roki, je nastala na pobudo moje prijateljice Dragice. Zato je prav, da so uvodne misli izpod njenega peresa ...

Naša hiša je bolj hiška kot hiša, zato jih imamo samo pet, oken, na katera vsako pomlad in vsako jesen postavljam zeleno in rožnato okrasje. Majino, Mančino in troje kuhinjskih oken – eno manjše, dve veliki, vsako zahtevno na poseben način. In že osemnajst let imam privilegij, da brezskrbno in vznemirjeno pričakujem, kaj lepega in posebnega nas bo razveseljevalo na okenskih policah. In ta dobra duša, ki me razvaja, je Ruth. Najino prijateljevanje in sodelovanje je res nekaj posebnega. Popolnoma ji zaupam, ker vem, da misli name tudi takrat, ko jo strokovne poti zanesejo po Evropi in se vrne vedno s kakšno novo in posebno rastlinico, ki se bo zagotovo znašla v naših zasaditvah. In kakšna je moja vloga pri tem? Da rožice oskrbujem in ob koncu sezone povem, kako sem bila zadovoljna. Kam so se razraščale, so cvetele dovolj bogato, so bile dovolj košate, so šle preveč navzdol ali premalo navzgor, so jih poleg čebelic obiskale tudi kakšne bolezni, jim je bilo sonce prijazno ali bi bile rajši v senci ...? In potem načrtujeva in dopolnjujeva zamisli. Zato je na okenskih policah vsako leto res nekaj novega. Pa ne samo rožice, menjava tudi korita. Prešli sva že skozi vse faze, od navadnih plastičnih, preko onih z vodno rezervo do težkih glinenih, ki ostajajo tudi to sezono.

Včasih rastline niso zalite pravočasno, morda pozabim tudi na kakšen uvel listek, ampak nič ne morem skriti pred Ruth. Ker me obišče, tudi ko nas ni doma, seveda s fotoaparatom. Mimogrede zalije in postori, da je vse kot iz škatlice. In še zadnji privilegij – za rožice skrbi tudi, ko počitnikujemo daleč od doma. Bi si lahko želela še kaj več?

Cenim in spoštujem to naklonjenost, ki dviga duha.

Slovenska okna

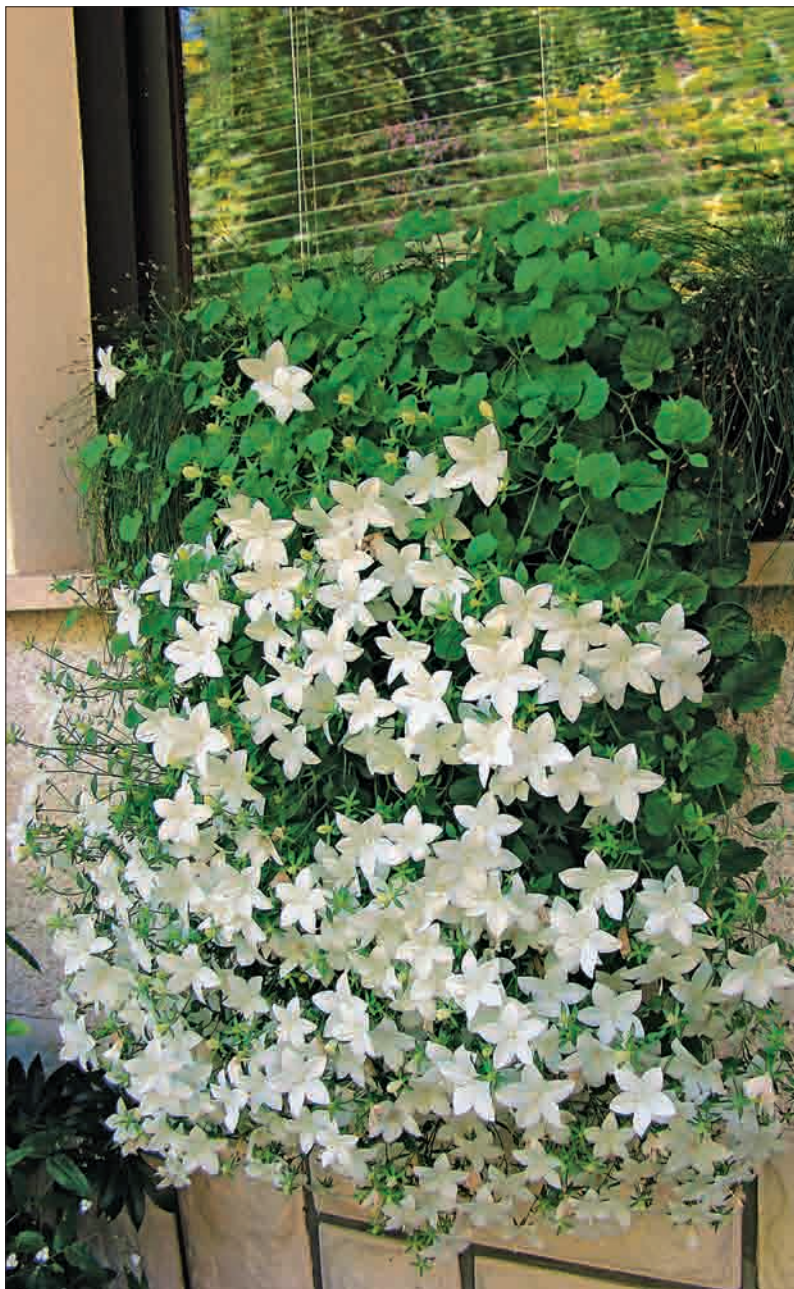
Zakaj je moja enajsta, prva najstniška knjiga, namenjena prav njim?

Rada imam lončke in pozabljene rastline.

Izzivi so navdih za kreacije.

Razveseljivo je, da v naši deželi narašča zanimanje za tako rekoč pozabljene rastline. Enakolistna zvončnica je bila nekoč pogosten okras na vzhodnih oknih. Iz roda v rod so prehajale tri sorte, ena z belimi in dve z modrimi cvetovi. Najbolj se je ohranila bela »ančica«, »nevestica«. Veliko težje pa danes pridemo do sadik pravega »ženina«, »janezka«, ki ima azurno modre cvetove in volnato dlakave liste.

Od košev cvetja do minimalistične elegance

Prve korake na učni poti krašenja okenskih polic sem naredila pred petnajstimi leti, ko so me cvetoče poti povezale s prijateljico Dragico. Takrat sem začela spoznavati poslanstvo in pomen rastlin na okenskih policah. Prej so bile v središču moje pozornosti namreč le rože na balkonih.

Zasaditve, ki sem jih zasnovala za okrasitev oken v jedilnici, kuhinji in otroških sobah, so bile prva leta razkošno bogate. Pri ustvarjanju kreacij sem imela popolnoma proste roke; uvajala sem številne novosti, vedno pa sem pozorno prisluhnila barvnim željam družinskih članov. Navadna korita sem pred desetimi leti zamenjala s sodobnimi z vodno rezervo. Ljubka hiša se je kar nagibala pod težo bujnega cvetja.

Nato je prišlo leto 2007 in čas za nov izziv. Prijateljica mi je spomladi dejala: »Tokrat želim minimalistične zasaditve!«

Morda se zdi preprosto, a v glavi se je moral zgoditi velik preskok. V veliko veselje mi je, da sem naredila nove, čeprav malce negotove korake v čudoviti svet minimalizma, ki narekuje MANJ je VEČ.

Zakovitosti takega razmišljanja so: manjše število korit in lončkov, sajenje trpežnih, počasi rastočih sezonskih rastlin s filigranskimi cvetovi in velik poudarek na strukturnih rastlinah. Torej – čim manj za večji učinek!

Leto 2004 – bogat, pisan šopek poletnega cvetja.

Leto 2005 – Premišljen barvni preplet.

Skladnost zasaditev

Pri gojenju rastlin, ki se jim posvečamo z vso ljubeznijo, gremo skozi različna obdobja. Ta so povezana z našo starostjo, izkušnjami in okusom. Ob rožah se vedno počutimo mladostni, polni energije, z leti pridejo tudi izkušnje, a občutek za skladnost, harmonično celoto – tega pri nas najbolj primanjkuje.

Morda se komu zdi, da rastline zlahka zmečemo skupaj v korita in skleda, tako rekoč z levo roko. Pa še zdaleč ni tako! Dokler ne začutimo prave energije, tudi najlepše cvetje nima pravega pomena. Sezonske rastline so le pika na i in se morajo z drugimi elementi hiše, vrtom in dvoriščem tako prepletati, da začutimo harmonijo.

Morda boste dejali, da sem preveč zahtevna. Sploh ne!

Ko hodim po naši prelepi deželi in opazujem pročelja hiš, moje oko mirno potuje čez barvite preproge cvetja. Kar naenkrat pa mi zaigra srce. Zajame me prijetna toplina, prižgejo se iskricke navdušenja, ob hiši mi zastane korak. Potrkam in ... vedno znova spoznam čudovite ljudi.

O, kaj bi dala, da bi se to zgodilo čim večkrat!

Na kotiček pred vhodnimi vrati sonce posije šele popoldne, a takrat se resnično upre in žge do večera. Zato sem sortama bolivijske begonije 'Bonfire' z drobnimi cvetovi in 'Summerwings Orange' z nekoliko večjimi dodala same sončne cvetke, kot so lantane in zlata deteljica. Ker imam zelo rada oranžno gomoljno begonijo, sem našla tudi zanjo primeren prostor: v senci balkona, ob vratih, je žarela do jeseni.

Tudi moja sestra Mateja ima rada energetske barve. Zasaditev na okenski polici je nadgradila z dvema koritoma na ograji terase. V meter dolgo korito, ki ga je postavila na polico kuhinjskega okna, je spomladi posadila bolivijsko begonijo 'Bonfire', barvno skladne milijonske zvončke in koralno fuksijo. Vse skupaj je okrasila s srebrnino, dodala je dihonдро in krivovejnato korokijo. Najbolj pa je uživala na terasi – ob košatem grmu vijoličaste bazilike.

118

Ljubitelji klasičnih bršljank! Tu je odličen primer, kako nevsiljivo oplemenitimo rdečo barvo. V korita na okenski polici smo posadili po dve pokončni pelargoniji. Toni rdeče barve so pri pelargonijah zelo različni, a uspelo nam je najti ustrezno sorto. Pri izbiri dodatka smo sledili barvi fasade. Drobnocvetni mleček pa se je znašel med pokončnimi pelargonijami in bršljankami tudi zaradi čipkaste videza.

